

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԱՐԻԱ

Տարեկան . . 12 Ժր.
Վեցամսեայ . . 6 "

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ

Ի կու թիւ մէկ ծրարով
Տարեկան . . 14 Ժր.
Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօլար
Վեցամսեայ 1.50 "
Կ Ա. Ն. ԽԻԿ

Լ Ր Ա. Գ Ի Ր

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն Ե Ի Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵԻ ՇԱԲԱԹ

ՀԱՍՑԵ

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България)

Գրութիւնք եւ

չեն տրոշիր

ՉՐԻ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՉԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻՐ

Պաշտօնական ազդերու տողը (25 sum)
10 սանդիւն:
Անհատական ազդերու տողը (25 sum)
20 սանդիւն:
Երեւանի անգլիական համար 20 0/0
գնէջ:
Փոխարեւել զրաւ կաւ նաւակա-
դրոշմ զրկել կանխիկ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆՑՈՒԴԱՐՁՔ

Վերջին օրերու մէջ Սօֆիայէ
առնուած լուրերը գէշ տպաւորու-
թիւն կը ձգեն Պուլկար ժողովուր-
դին, ի մասնաւորի Մակեդոնացոց
վրայ:

Արդէն քանի մը օր առաջ Մա-
կեդոնական կեդրոնական երկու
գօմթէներու գրասենեակները կա-
ռավարութիւնը կնքած էր: Այս
լուրին յաջորդեց Տուպրիցայի մէջ
(Թուրքիոյ սահմանագլխին մօտ)
զօրավար Չօնչէվի ձերբակալման
լուրը, յետոյ պահեստի զօրաց տե-
ղակալ Նիքօլովի ձերբակալութիւնը,
առաջինը Թրէվնա (Թրոնովայի մօտ)
աքսորուեցաւ, իսկ վերջինը Տօպ-
րիչ: Այս ձերբակալման առիթ
տուող պարագան կը կարծուի նոր
խուժքի մը պատրաստութիւնը.
կըսուի նաեւ թէ կառավարութիւնը
կարեւոր թուղթեր ձեռք անցուցած
է Չօնչէվի գրասենեակէն: Ըսող-
ներ ալ կան թէ զօրավար Չօնչէվ
գիտմամբ զինք ձերբակալել տալու
առիթ ստեղծեց, որպէսզի ատով՝
Սարաֆովի նման, ժողովրդակա-
նութիւնը չհաճի Մակեդոնացոց մէջ:
Բայց էն հաւանական կարծիքը
սա է, թէ արդի կառավարութիւնը
զգուշական միջոցներ ձեռք կառնէ,
որպէս զի Շրգայի յառաջիկայ հան-
դէսներու միջոցին իրեն ծրարդէն
գուրս Ռուսիոյ անհաճոյ դէպքեր
չպատահին:

Մակեդոնացոց դէմ Տօք. Տանէ.
վի կառավարութեան այս խիստ
վարժունքը դուռ բացած է ընդ-
դիմադիր կուսակցութեան խիստ

յարձակումներ ընելուն: Վէլքընս
քօշքան իսկ՝ որ ցարդ կառավարու-
թեան համակիր թերթ մը կը կար-
ծուէր, բուն կերպով կը դատա-
պետէ Տանէվի վարչութեան այս
ընթացքը:

Շրգայի յիշատակարանի բաց-
ման և Պուլկար բանակին կառա-
րելիք մեծ փորձերուն ներկայ
գտնուելու հրաւիրագրերը Ն. Ա.
Բարձրութեան Ֆէրտինանտ իշխա-
նի կողմէ զրկուած են՝ նախ Չա-
րին՝ որ իրեն փոխանորդաբար
զրկել խոստացած է իր հօրեղ-
բօրորդին մեծ դուքս Նիքօլա Նի-
քօլայէվիչը, նաեւ իկնատիւլի,
Տրակովիով և Քուրօքաչին զօրա-
վարներուն, արտաքին գործոց նա-
խարար Լամարովին, և վերջապէս
նախարար Չարիքովին ու Մ. Բօպ-
ժէտօնօսչէվին:

Ինչպէս յայտնի է Շրգայի յա-
ռաջիկայ հանդէսները Ռուսո-
թուրք վերջին պատերազմի յաղթա-
նակին քսան և հինգ ամիսակին առ-
թիւ կը կատարուին. այդ պատե-
րազմի վճռական օրերուն մասնակ-
ցութիւն ունեցած էր Ռուսիոյ
արդի թագաւորը, այն ատեն իշ-
խան, իր բանակովը. հետեւաբար
պատշաճ էր որ սա ալ հրաւիրուէր
հանդէսներուն. ուստի ոմանց զար-
մանալի կը թուի որ անոր խօսքը
բնաւ չըլլար, և ոչ ալ ո՛ր և է ռու-
սէն անձնաւորութեան մը:

Սակայն, ինչպէս յայտարարուե-
ցաւ կէս պաշտօնապէս, Շրգայի
հանդէսները Ռուս և Պուլկար ազ-
գերուն միջեւ ընտանեկան խրախ-
ճանքի մը հանգամանքը պիտի ու-
նենան. այս պատճառաւ տարբեր
ազգէ կամ կառավարութիւնէ ու է
անհատի մը ներկայութիւնը չպի-
տի թողաւորուի:

Մօտաւորապէս 200,000 զին-
ուորներով սահմանագլխի մօտ
կատարուելիք այդ հանդէսը՝ որուն
գլխավոր համախմբումի մը ձեւը
կուտան՝ բնականապէս դրացիներ
ունեն կասկածներ կրնայ առթել.
բայց ինչպէս կիրեւայայտ կասկածը
մասամբ փարատելու մտքով Պուլ-
կարիոյ կառավարութիւնը Մակե-
դոնացի յեղափոխականաց դէմ

զսպող միջոցներու կը դիմէ. Սա-
կայն այս պիտի կրնա՞յ կասկածոտ
մտքերը հանգարտեցնել:
Չենք կարծեր:

ԳՈՐԴՈՒՄ

ԹՈՒՄԱԵԱՆ

ՈՐԲԱՆՈՑԸ

Յաւ է մեզ հրապարակաւ յայտ-
նելը, թէ Լոնտոնէ ստեպ նամակ-
ներ կը ստանանք աննպաստ բնո-
ֆէտօր թուամեանի Որբանոցին.
Որբերու վիճակը աննախանձելի
գոյնեղ կը նկարագրուի, անոնց
ներկան ապարդիւն և ապագան
մութ ցոյց կը տրուին:

Այդ տեղեկութիւնները մեծաւ
մասամբ որբերէն առնուած ու մեզ
հաղորդուած են. Եթէ այդ գլու-
ռածներուն հաւատք չընծայուի
կողմը բռնենք, պէտք է ըսել թէ
հանելուկի մը առջեւ կը գտնուինք,
մտածելով որ Պատ. Թուամեանի
խնամքը վայելող այդ որբերը՝ ա-
ռանց իրական պատճառի մը՝ ին-
չոչ ապերախտ գտնուին իրենց
պաշտպանին հանդէպ: Այս «ին-
չու»ին գոհացուցիչ պատասխան մը
գտնել մեզ անկարելի կըլլայ. ուստի
մեր հետաքրքրութիւնը գոհացնելու
համար ձեռք կառնենք Պառնաւի
ամսաթիւթը՝ որ այդ որբանոցէն
լոյս կը տեսնէ. բայց հոն ալ որ-
բերուն իսկական վիճակը բացատ-
րող և Որբանոցին կացութիւնը
պարզող որոշ նախադասութեան մը
չենք հանդիպիր: Չենք գիտեր թէ
Պատ. Թուամեան ինչու կը զլանայ
իր թերթին մէջ իր գործերուն
բացատրութիւնը տալու. արդեօք
կը վախճայ թէ հերքումի արձա-
գանքներ կը լսէ: Բայց չէ՞ որ ար-
դէն իր այդ հաստատութեանը ան-
նպաստ գրութիւններով հրապա-
րակը ողորդուած է: Այդ ամէնի
հանդէպ բոլորովին խուլ և համը
միալը լոկ արհամարհանք չէ կա-
րելի ըմբռնել: Պատ. Թուամեան
եթէ ուղղակի պատասխանել չզի-
ջանիր, գոնէ իր թերթովը, անուղ-
ղակ կերպով, պէտք եղած բա-
ցատրութիւնները տալու է. որպէս
զի հայ հասարակութիւնը նպաս-

տաւորն ալ լսելով, ըստ այնմ դա-
տելու կարող ըլլայ:

Ինչու լռութեամբ բարեգործու-
թիւն մը նուաստացնել յաջա ժողո-
վրդեան, եթէ լռելու ուրիշ լուրջ
պատճառ մը չկայ:

Յ. Գ.

ՌՈՒՍ ՄԱՍՈՒԼԸ

Բ.

Տիեզերապէս ծանօթ իրողութիւն
մը զոր Ռուսները հետզհետէ բնական
գտնելու վարժուեցան, սա է թէ ռուս
պաշտօնատարները, իրենց ազդեցու-
թեան շրջանակին մէջ, իրենք զի-
րենք ինքնակալներ, այսինքն օրէնքէ
վեր գտնուող էակներ կը համարին:
Իւրաքանչիւր պաշտօնատար օրէնքը
կը գործադրէ կամ չը գործադրէր, իր
խառնուածքին, բնաւորութեան կամ
ինչ ինչ մասնաւոր շարժառիթներու
համեմատ: Իրենց կամայականութիւնը
նոյնքան ազատօրէն կը յայտնուի, որ-
քան բռնատիրած գաւառներն մայրա-
քաղաքէն հեռի է:

Արդ, գրաքննիչները պարզ պաշտօ-
նատարներ են: Իրենց հակակշիւն
ենթարկուած թերթերու նկատմամբ
իրենց յատուկ քննադատութիւնը համեմատ
կը վերաբերուին, ու ոչ երբէք օրի-
նագրերն մէջ գտնուած արդէն իսկ
տարտամ զեկուցմանց նայելով: Անոնց
զլխաւոր փոյթը մամուլի վերաբերու-
թեամբ խիստ ձեւաւալն է, ու մա-
մուլի վերաբերութեամբ խիստ ձե-
ւանալը բարձրագոյն իշխանութիւն-
ներէ լաւ նկատուի ըսել է:

Այս պատճառաւ փոյթի ջինք ըներ:
Անանկներ տեսայ որոնք որ եւ է կեր-
պով իրենցմէ գրաքննուած թերթին
մէջ ինքնօրէն-կառավարութիւն եւ նման
բառերու գոյութիւնը չէին թողաւորու:
Այն ատեն Ալէքսանտր Գ. ինքնակա-
ռավարութեան գաւառային թերթե-
րուն առանձնաշնորհները սահմանա-
փակելու վրայ էր: Կը տեսնէք ուրեմն
գրաքննիչին ձգտումը. յառաջացում
կուզէր ու արդարեւ զայն ձեռք բե-
րաւ: Կարբերութիւնները քողարկելու
հնար չկար. սահմանադրութեամբ ամե-
նէն նուրբ դարձուածքներն ալ կը գտնէր,
այսպէսով թերթը եղական ու խեղճ-
րէն կատակերգական վիճակի մը վե-
րածելով. ուրիշ ամէն տեղ ինքնակա-
ռավարութիւն եւ նման բառեր գոր-
ծածել կարելի էր: Բայց երբէք այդ
թերթին մէջ:

Երբ իրեն հաճոյ թուէր կը գտնէր
ռուսական ուրիշ թերթերէ արտա-

տպումներ, այսինքն գրաքննութեան հաստատութեան արժանացած թերթերէն: Ասիկա ապօրինի էր, քանի որ երկրին մէկ կողմը արտօնուած բան մը նոյն թաղաւորութեան ամէն կողմը աբսոլուտ է: Դրաքննիչը այս բնորոշութեամբ հասարակ-տեղիքէն ինքզինքը վեր կը բռնէր: Օր մը, Մոսկուայի նախկին ընդհանուր կառավարէի, իշխան Տօլկոբուքով ոստիկանութեան ուղղած մէկ շրջաբերականը, զոր Մոսկուայի թերթերը հրատարակէին, ջնջեց:

Եթէ ունի գրաքննիչներու բոլոր քաղաքորոշութիւնները պատմել պէտք ըլլար, հատորներ կը ձեւանային: Դեռ նոր, այս պարտնիքէ մէկը որ հաբաւային Ռուսի յ մէկ թերթին վրայ իր հակողութիւնը կը գործադրէր, ու գոյցէ գետ կը գործադրէ, «կառավարութեան Մուրհանդակ» մէկ արտատպումը անոր մէջէն գծեց, այսպէսով նոյնիսկ կեդրոնական իշխանութիւնները պարտաւելով: Այս բանը քիչ մը ազմուկ հանեց: Թերթերը այս միջադէպէն օգտուելու զգեցին կառավարութիւնը բռնադատելու համար որ միանգամ առ միշտ գրաքննիչներու նախաձեռնութեան հաստատ սահմաններ գնէր:

Դրաքննիչներու վրայ բողոք յայտնել կարելի է կեդրոնական պաշտօնատունը: մասնաւոր խնդիրներու համար՝ ներքին նախարարութեան: բայց այս դիմումը բողոքարկուին երբեք որ եւ է գոհացուցիչ արդիւնք կրնայէ: Փոխարէնը, բողոքները մերթ դրաքննիչին գործը շատ լաւ կը յաջողեն:

Դրաքննութիւնը միակ միջոցը չէ, պաշտօնական շրջանակներու մէջ նուիրագործուած բաւերը գործածելու համար, երկրին մէջ «վիստակար» կամ միայն «ոչ-բաղձար» գաղափարներու ծաւալումը արգելելու սահմանուած է: «Ոչ-բաղձար» պարունակութեամբ գիրք մը կրնայ անստգիւտ հանգամանք մը ներկայացնել: Բանաւորապէս անոր արգելումը կարելի չէ, բայց լաւագոյն է որ հանրութեան մէջ անոր տարածումը չը թոյլատրուի: Այն ատեն, ի՞նչ ընեն նէ աղէկ: Տպագրիչը կը ստիպին որ գիրքը սուղ գնով մը ծա-

խէ: Ու ամէն օր կը տեսնանք տպագրիչներու ու գրաքննիչներու գիրք մը ծախելու գինը սակարկելը, տպագրիչը որպէս թէ գիրքը գնէր, գինը նուազեցնելու ջանք բնական: գրաքննիչը որ եւ է նուազում մերժելով, որպէս թէ ծախողը ինքն ըլլար: «մէկ ուսույթ 50-100 երեսնոց գրքոյկ մը!»: — Եւ որո՞ւ մարդ պիտի չառնէ! — Այդ ինչ չը վերաբերիր: կու գես գիրքդ մէկ ուսույթ 50ի ծախել, այն ատեն հրատարակութեան արտօնագիր մը քեզ կուտամ: — Ո՛չ, բայց յիմար գին մըն է այս! մէկ օրինակ պիտի չը կրնամ ծախել! — Դարձեալ կըսեմ, այդ քու գործդ է, ու յետոյ շատ ալ ջեմ փափաքիր որ այս գիրքը ծախուի, լմը՜սցա՜ւ:

Բայց կը պատահի ալ որ գրաքննիչը յամառի հրատարակութեան մը տկար գինը պահպանելու, մինչ հրատարակիչը զայն բարձրացնել կուզէ: Ասիկա այն ատենը կը պատահի երբ խնդիրը լրագրիչներու վրայ է ու երբ գոյնը բարձրացումը թերթին ընդլայնումը կը թելադրէ: Տպագրիչ մը որ իր թերթին յոգեւածներուն ու տիտղոսներուն թիւը տեւելցնել կուզէ ըսական է թերթին գինն ալ բարձրացնելու է: Այն ատեն «տպագրական տեսչութեան» իր թերթը ընդլայնելու ու թերթին գինը բարձրացնելու արտօնութիւն կը խնդրէ: «Տեսչութիւն»ը չը կրնար տիտղոսներու թուոյն աւելնալուն ընդդիմանալ, որոնց վերնագիրները «արտաքին կեանք» «գրական քրօնիկ» եւ այլն, «տակաւին» բան մը չեն հասկցներ:

Բայց որովհետեւ գիտէ թէ այս անտարբեր վերնագիրներու տակ «ոչ-բաղձար» բաներ ալ կրնան գնել, անուղղակի կերպով անոնց կրնողորմանայ, բաժանորդագրութեան յաւելումը արգելելով:

Թա: ԳՐ. «Ռեզյու սե Ռեզյու» (Վերջ Բ. մասի)

Ուսուցիչ մը որ Հայերէն ու Յոսիսերէն գիտէ, Պոլիարիոյ կամ Ռուսականի հայ վարժարանի մը մէջ պաշտօն ստանձնել կուզէ, գիտե՞լ խմբագրութեան:

ՅԱՆՑԱՆՔԸ ՈՐՈՒՆ Է

Բ.

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՄԱԿԱՐԱՅԾԸ

(Շար. նախորդ թիւին)

(Յիշատակ. Շարժում թիւ 48), «Առաջնակ փոխանակ գրպան» «ընկու փաթեթիցի գոնաւոր» «շապի մէջ, որ եթէ ոստիկան» «հերի ձեռք» ընկնիմ և նրա՛ր բէ «վրէժը ինչ վաւ գտնեն յայտ» «նիմ որ ընկուվէր ասնում էի «գրաւ գնելու»:

Հոս պարզապէս կերպի որ վարդ Պոտրիքով գիտէր թէ պիտի ձերբակալուի և այդպիսով դուռնէն դուրս կերէ: Եթէ ընկուվէր գործածուի, համար վարդոն պահ իր վրայ կը կրէր պէտք չէր որ շապի. կի մը մէջ ծրարէր. որովհետեւ ընկուվէր մը շապիկի մը մէջէն մինչև որ դուրս հանուի արդէն ոստիկանները պիտի հասնէին և զինքը ձերբակալէին: Մինք այնպէս գիտէինք որ այնպիսի նիւ պարագայի մը մէջ ընկուվէր գործածուի նպատակ ունեցող մը այնպիսի դրութեան մը մէջ պէտք է պահէ որ վարկիւնական կերպով գործածէ, կամ ո՛ր ձեռքով տաբատի (փանթալոն) գրպանին մէջ պահէ: Ընկուվէր շապիկի մէջ փաթեթի կը չանակէ չոր գործածել. և քանի որ ինք գիտէր որ այդ ժամուն պիտի ձերբակալուի և չոր պիտի գործածէ ընկուվէրը, ինչու իր ընկերներէն մէկուն չը յանձնեց որ իրեն ձերբակալուելէն վերջ գոնէ անո՛ր գործածէին, ընկուվէր ձեռքով տանի թուրք ոստիկանութեան յանձնել չենք գիտեր:

Ինչ կը չանակէ, է՛հ, գուցէ ոստիկանութեան ցոյց տալ թէ ընկուվէր ունի, ժողովուրդը ըսէ թէ ընկուվէրը ձեռքը ձերբակալուել է: (Ի՞նչ հերոսութիւն է՞):

Շատեր կըսեն թէ մեր հերոս վարդ Պոտրիքով, ընկուվէր շապիկին մէջ ծրարելով պահած էր Նսգրմ և Սուլթան գնաւահար ընկու: Մենք ա, խոսքերը լուրջ չենք կրնար նկատել. Նսգրմ և Սուլթան գնաւահար ընկու խօսքը պարզապէս ծաղրանք են ալ խեղճ վարդոն:

(Յիշատակ. Շարժում թիւ 51), «Մի կուք կաշիցին ինչ դրին» «մէջ, մէկ կօթիւ կողքին նստեց» «զողոնի ոստիկաններէն մինն գի» «մացս, միւսը կուտապանին կողքին, «և կուք պաշտու: Ինքս էլ չը «գիտէի. ևս զրազուած էի գրպան» «ներս պրպտելով և այնտեղ գրո» «նում թղթերը մոտի մանր պատ» «ռիւմով, Եւրոպայի թղթի կտոր» «ներս քիչ քիչ հանում էի և կառ» «քից դուրս նետում, Եւրոպայի կա» «տաղում էին, ուզում էին արգի» «ւել, իսկոյն ձեռքս տանում էի «ատրճառակին: Խեղճի բարկա» «նում էին, որովհետեւ չէին կա» «րդ ամէն տեղ կանգ առնել և «այդ մանրիկ կտորները հաւաքել, «Մինչև նախարարատուն հաս» «նիլը, բաւական թուղթ ոչնչա» «ցրի նոյնիսկ ոստիկանների աչ» «քերի սուղ...»

Պոտրիքով ոստիկանութիւնը ծանօթ է շատերու, վերջին տարիներ շատ հայերս գործ ունեցանք այդ վայրերի պաշտօնականներու հետ: Մենք այնպէս գիտենք թէ, ոստիկանութիւնը մէկ մը ձերբակալուելէն վերջ իսկոյն վրան գտնուած զէնքերը նոյնիսկ գրչահատը և մեծ բանալիները կառնէ, նմանապէս բոլոր

Ա. ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ

(9)

ԹԻՒԱՊԱՐՏԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԻ

ԵՐԿՐՈՐԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ-ՔԱՅՐԵՐ

— Նոր եկած են, հարցուց տէրվիչը՝ որ խորին ուշադրութեամբ մը երկու մանկամարդ աղջիկները դիտեց:

— Այո՛, այսօր եկած են...:

Տէրվիչը հարցում մը ընել ուզեց... բայց խեղճութեամբ Օ՛հ, ճշող անձկութեամբ մը գլուխը շարժեց: Երկու տղանք իր հոգին ճառագայթող արտայայտութիւն մը կը պատկերէր... նա յեցա՛ւ, այո՛, ու մահու չափ սոգունեցաւ:

— Դուք մարդերու առաքելն ես, տէրվիչ, շարունակեց հիւպատոսն՝ առանց նկատելու անոր դիմագծերու այլայլութիւնը. իսկ ասոնք՝ կրնան ընեն:

— Աստուած պահէ՛ զանոնք... Թոթովեց տէրվիչը:

Ու չկրցաւ զսպել աչքերու հրատապ արցունքներն: որոնք իր մտայն այտերու վրայէն սկսան վարժակուել:

— Ի՞նչու կուլաս, տէրվիչ, հարցուց հիւպատոսը՝ զարմանքով մը լեցուած:

— Որովհետեւ հոգիս կը լեցուի երբ կը տեսնեմ այս մանկամարդ աղջիկներու անձնութիւնը, պատասխանեց տէրվիչը՝ խեղճութեամբ ձայնով մը:

Տէրվիչին ձայնը, կերպարանքին արտայայտութիւնը, նայուածքը, մէկ խօսքով՝ անոր հոգիէն ցոլացած ձգողութիւնը մանկամարդ աղջիկներու էութենէն անցաւ:

Անոնք ալ նայեցան... ու՛ երկուղալի աղնարկութիւն մը բաւական եղաւ իրարու մէջ ճառագայթելու:

Կեանքի ամենէն յուզիչ տեսարանն էր այդ...:

Որոհարարութեան ու միջին ողորդութիւն մը տեղի կուտանար, որ չնկարագրուիր:

Տէրվիչը նշմարեց որ մանկամարդ աղջիկները չէին կրնար հանդուրժել... խոհեմութիւն համարեց մեկնել:

Ուստի ոտքի ելաւ ու միմնեց:

— Ներողամիտ եղէ՛ք ինձի, պարոն հիւպատոս...:

— Ի՞նչ կայ... կուզե՞ս երթալ, ընդհատեց հիւպատոսը՝ տարօրինակ ձայնով մը:

— Այո՛:

— Արդեօք ձանձրացար:

— Չէ՛... բայց գիտեմ թէ չեմ կրնար շատ նստիլ, առաւելեց տէրվիչը՝ սիրտը մորմոքուած եղանակով մը: Ա՛խ վայրկեան մը որ անցնի. սուղ է

ինձի համար: Պէ՛տք է՝ յատկանշամ... պէ՛տք է՝ քալիմ, որովհետեւ կուզեմ որ գերեզմանս չհասած, ճամբուս վրայ եղած պարտականութիւնս կատարեմ...:

— Ի՞նչ կամք... չեմ ստիպիր որ մնաս... միայն թէ մի մոռնար գիտ, տէրվիչ, պատուիրեց հիւպատոսը:

— Ո՛չ, չեմ մոռնար... Թոթովեց տէրվիչն ու մեկնեցաւ:

Հիւպատոսը, առանց տարակոյս մը ունենալու, մանկամարդ աղջիկներուն հասկցուց թէ տէրվիչը տարօրինակ մէկն էր, թէ քաղքին մէջ ամեն տուն, ամեն ապարանք, ամեն պաշտօնատեղի եւ ամեն իսաւեր կը մտնէր եւ թէ չնմանիր այն տղէտ ու կրօնամոլ արտապնդում, որոնք ծոյլ ու մեղկ կեանք մը վարելու նպատակով այդ ասպարէզը բնորոշում են:

Գլխովեան քոյրերը մտիկ կընէին... կը լսէին բարձր խօսքեր այն մարդուն վրայ, որ իրենց հոգւոյն հետ կապ ունէր...:

Լուսիա ճիւղ մը ըրաւ... զսպեց աչքերու արցունքը... ու հարցուց:

— Ամեն ատեն կուգայ այստեղ:

— Այո՛:

— Ի՞նչ ազգ է:

— Ի՞նչ ազգ պիտի ըլլայ... անպատճառ Պարսիկ ըլլաւ է, որովհետեւ թուրքի չնմանիր:

— Արդեօք ո՛ւր կապիր:

— Ո՛վ գիտէ... հասած տեղը կը մնայ: Փողոց, հրապարակ, դաշտ, առանկ բաներու չնայիր... Եթէ դրամ տալու ըլլաս, կը խնդայ վրադ ու սոս-

Թուղթերը, անկէք վերջ ձերբա-
կալուածի վրայէն կ'սկսէ այն բա-
ները որք կրնան իրեն վնասել:
Անշուշտ ազնիւ ընթերցողներ ուշի
ուշով պիտի կարգան վարդ Պատ-
րիքովի այս գրածները և զիտի
տեսնեն հոն կ'ս'մ առասպել մը և
կամ հերոսանալու տենջէ բռնուած
խելոյսնոր մը զառանցումները:
Ինքը որ ձերբակալուած էր և Ե-
թէ իրօք երեք տարեկաններէ չըր-
ջապատուած էր, ինչպէս կարելի
էր բեմովէրով սպառնալ այդ ոս-
տիկաններուն. աւելի ծագրելին
այն է որ կըսէ «Գրաւոր մէջ մէկ
ձեռքով (այսինքն ձախը, որովհե-
տեւ ալ ձեռքովը պէտք էր տար-
ճանակը գործածէր) Թուղթերը կը
պատուէր մանր մանր և գրաւորէն
կը հանէր ու կը ցրուէր»: Անկէ ձեռ-
քով գրաւորին մէջ նամակ մը կամ
վտանգաւոր Թուղթեր մանր մանր
(չը կարգադրուելու աստիճան) պատ-
ուել անկարելի է: Իսկ վարդոյի
այս սուտերուն կրնայինք հաւա-
տալ մասամբ եթէ երբեք զինքը
ձերբակալողները Չինական ոստի-
կաններ ըլլային, որոց օրէնքները
մեզ այնչափ ծանօթ չեն:

Ոստիկանութեան դռնը հասած
և ոստիկաններէ յըջապատուած:
«Գուրս գնալու Թոյտուութիւն
«Խնդրեցի որ պատուաւ Թուղ-
թերի կտորները Թափեմ, ոստի-
կաններ Թոյլ չը տուին, և երբ
«ես աւելի խտուածիմար պահան-
«ջեցի նրանք համաձայնեցին
«սենհակում բաւականութիւն տալ
«իմ պահանջին, և այդ ինչ միջոց
«տուեց անպէտք դարձնել իմ լըղ-
«թերի կտորները հէնց ոստիկան-
«ներին առջեւ...» (Ընթերցողը կը
նշմարէ թէ այս ալիանդակ տողե-
րով վարդօն իր բրած մատնու-
թիւնը պարտկել կը ջանայ):

Եթէ երբեք իրաւ է որ վարդ
Պատրիքով իր վրայ այնչափ շատ
Թուղթեր ունէր, ձերբակալուելէն
առաջ երբ վրչութիւնն այդ
Թուղթերն ուղից իրմէ որ կու-
սակցութեան կը պատկանէին, ին-
չու և ինչ նպատակու չը յանձ-
նեց, և ինչու իր վրան պահեց երբ
ինքն ալ կը խոստովանի թէ գի-
տէր որ պատի ձերբակալուելի:
Եթէ երբեք պատուաւ Թուղ-
թերու կտորները այդ սեն-
հակ մէջ Թուղթի և այդ սենհա-
կի մէջ քանի մը ոստիկաններ կա-
րին, ինչպէս կըլլար որ այդ ոս-
տիկանները այդ Թուղթի կտոր-
ները ժողովով իրենց պետին չը
տարին. միթէ այդ ոստիկանները
բոլորն ալ ապուշ և ալիջուր բան
մտածելու կարողութենէ զո՞րկ
էին:

3. Ե. ՃԱՆԿԻՆԵԱՆ
(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կիլիկիոյ կաթող. բնտրութեան
պատգամաւոր Տ. Մովսէս Եպիսկո-
պոսկոպի մը զրկած է Պարիս-
քորան, որուն մէջ կը յայտնէ թէ
ընտրութեան նախնական գործո-
ղութեանց ձեռնարկէր է, պէտք
եղած հրաւիրագիրը ուղղելով պատ-
գաւաւորներուն, Պատգամաւորաց
առաջին ժողովը տեղի պիտի ու-
նենայ Սիպոս 29 ին, խաչի տօնի
օրը:

— Պոստոյ Մայր Եկեղեցւոյ նո-
րոգութեան համար չորս անգամ
ներէ մասնախումբ մը կազմուե-
ր է:

— Կարնոյ հոյակապ եկեղեցի ն-
որ երկրաշարժէն մեծապէս վնաս-
ուած էր, նորոգութիւնը սկսած

է: Արկածելոց ինպատ հաւաք-
ուած դրամէն Պատրիարքարան
մնացած գումարը, 100 ոսկի,
զրկուած է եկեղեցւոյ նորոգու-
թեանը գործածուելու համար:

— Պատրիարք Ռմանեան կրկին
պաշտօնին պալար անցած է, ու
գաւառներէ զրկուած գրութիւն-
ները որոնք գլխաւորապէս զգրոցը
գրկուած էին, գործադրել կը
յանձնարարէ պատկանել ժողով
ներուն ու խորհուրդներուն:

— Եպիսկոպոս (Ուլի) կը գրեն
թէ ամերիկեան միսիօնարուհի օ-
րհորդ Գ. Շաթլըի հակոգութեան
տակ ասեղանկար թաշկինակնե-
րու պատրաստութեան յատուկ
գործանոցէն ալ մ 800 է աւելի
հայուհիներ գործ կառնեն:

— Շուշուէ մեզ կը գրեն թէ
տեղւոյ թաղ. խորհուրդը կրկին
նախորդ տարւոյ ուսուցիչներ վո-
ճած է: Իսկ միւս կողմէ կիմո-
նաժ թէ հին հոգաբարձութեան
մնացած երկու տեղաւորներ՝ ա-
ռանց գիտնալ ուղեւոր թէ մեծա-
մասնութիւնը հաւաքած ըլլալով
իրենք լուծուած են, կը հետամտին
տարբեր ուսուցիչներ վաճել, խոյց
յառաջիկայ շրջանին հոգաբարձու-
ները ալ գէն ընտրուած են, և հի-
տեաւար ասանց անկէ իրենց ու-
սուցիչները վարձել, ոչ թէ նախ-
կինի երկու մնացորդներուն: Թէեւ
առարկողներ գտնուին թէ նոր հո-
գաբարձութեան ընտրութիւնը տա-
կուին նախարարութենէն վաւե-
րացուած չէ: Այս սուտերովեան
կը պատասխանենք թէ՛ մեր ներ-
քին խնդիրները նախ ազգային
տեսակետով հարկ է քննել. սղզը
իր քուէից առաւելութեամբ իր հո-
գաբարձութեան ընտրած է, կա-
ռավարութեան վաւերացումը ար-
տաքին ձեւակերպութիւն կամ աւե-

րի ոտնձգութիւն մըն է, որ պէտք
չէ մեր մէջ մեծ կշիռ ունենայ,
Հետեւաբար ազգին նորընտիր հո-
գաբարձութիւնը ինք նշանակելու
է իր պաշտօնեաները: Եւ մենք
մեր ազգային այս իրաւունքը յե-
տագոս ընել ջանալու չենք կառա-
վարական վաւերացումէն, որ ինչ-
պէս ըսինք ոտնձգութիւն մըն է
արդէն, զոր պէտք չէ օրքան զօր
նախորդործել մեր ձեռքով, որ
կրնայ նորանոր ոտնձգութեանց ալ
դուռ բանալ:

ԻՐԱՆԻԱՆԻՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Յովնան Դաւիթեան, Պուրկազ. —
Սրճարանից յաճախողները գոհ ընե-
լու, աւելի ճիշդը, շահագործելու
համար ստացած թերթից փոխարէնը
19 ֆրանք ինչու չէք վճարել: Ամե-
նամեծ ցածութիւն չէ՞ պարտքը չը
վճարելու համար ստույթեան ալ դիմել,
ըսելով թէ՛ «թերթը մերժած էի,
բայց խմբագրութիւնը կրկին կը գրը-
կէր»: Այս ալիանդակ սուտին հաւա-
տացող կըլլայ կը կարծէք:

Փճացած մարդ, զուէն թերթին պատ-
ճառաւ սրճարանից յաճախողը շահիս,
իսկ խմբագրութիւնը իր ծախքն ալ
վրայ տայ, քեզ, իբր հայ, պատուոյ
զգացում ունեցող մէկը կարծելուն
ի պատիւ. այնպէս չէ՞, թո՛ւք եւ
մո՛ւր քեզ ու քեզ նմանե-
րուն, որ ձեր խաբարայութիւնը ազ-
գային թերթերու վրայ կը փոր-
ձէք:

Տ. Ա. Շ. — Մուշկ Ղազարեանի
հասցէն մեզ իմաց տրուած է: Գիտա-
ղը ծանուցման փոխարէնը 2 ֆր. զըր-
կելով մեզմէ կրնայ իմանալ:

Տ. Յ. Գաղաճեան, Նիկի-Բօր. —
Անցեալ ու ներկայ տարեշրջանի ձեր
բաժնեգիրն ընդ փոյթ զրկեցէք:

Կալով ետ ետ կը քաշուի: «Իմ ապրուստը վարպե-
տութիւնն է» կըսէ... ահա՛ իր կեանքը:
— Բարի՛ մարդ... մրմնջից Լուսիս:
Հիւպատոսը բաւական խօսակցելէ ետքը, ներս
կանչեց դռնապանն ու հրամայեց անոր:
— Երկու հիւրերս տիկին Բօզային տա՛ր:
Դռնապանը յարգանքով մը գլուխը խոնարհեց ու
գլխով շարժուելու հետ դուռն ուղարկեց:

ԻՕՃԱ...

Վանական—որուն ինձա անունը կուտային բոլոր
թիապարանները—քաղաքի մը մէջ կաշխատէր:
Այդ օրը չափազանց տաք էր:
Քիչ մը հեռուն ալ Պատրիկ կը կենար, որուն
ձեռքը հաստ փորիչ մը կար:
— Օ՛հ, ինձա՛, ինչ պիտի ըլլայ ասոր վերջը,
բացազանչեց Պատրիկ մօտենալով:
Վանական անհուն ու անբացատրելի ժպիտ մը
թրթռացուց իր քրտինքնաշ շրթանց վրայ ու
պատասխանեց:
— Ինչ կուզէի որ ըլլար, Պատրիկ, որո՞ւ
զէմ գանգատինք: Մարդիկ վճիռ մը արձակեցին...
պարսպապատ ընդդը կը հասկնայ թէ արդար չէր
այդ վճիռը:
— Ուրեմն...
— Մի՛ յուսահատիր... չէ՞ որ թիարանին վերա-
տեսուելը գլխաց քու վրադ ու ժանգոտած շրթաներդ
մէկզի նետեց, չէ՞ որ «Աստուած կայ երկինքը»

բաւ քեզի... հարկաւ բարութիւն ընելէ չպիտի
զարդիր...
Վանական ու Պատրիկ այս տխուր խօսակցու-
թիւններ կընէին իրարու երբոր Ձէքի մօտեցաւ տ-
նոնց ու մտերմական ձայնով մը մրմնջեց:
— ինձա՛, վերադառնալը քեզ կուզէ:
Վանական ձեռքէն վար գրաւ մորճը, կապոյտ
տափառն ու բաճկոնը փոշիններէ թոթուեց ու պաշ-
տօնեային հետեւեցաւ:
Ձէքի պաշտօնատունը մտաւ, ուր կը գտնուէր
Լուսիկի աղա:
— Մա՛ր, ներս, բաւ Ձէքի կամաց ձայնով մը:
Վանական ներս գնաց:
Լուսիկի աղա նստած էր սեղանին վրայ տեղե-
կագիր մը պատրաստելու:
Վանական անխօսուկ կերպով ձեռքերը կուրծքին
մօտ ծալեց ու սպասեց:
Քիչ յետոյ Լուսիկի աղա վեր առաւ իր գլուխը...
ուշադիր նայուածք մը շեմեց Վանականին վրայ
ու հարցուց:
— Գոհ ե՞ս վիճակէդ, ինձա՛:
— Ե՛ս, զողողաց Վանական:
— Այո՛, զուէն:
Վանական աչքերը կուրծքին վրայ կախեց ու
վշտաբեկ ձայնով մը թոթովեց:
— Ո՛հ, բարի տէ՛րս, ինչպէ՞ս կրնամ գոհ ըլլալ
վիճակէս:
— Ըսել կուզեմ թէ պահողներէն գանգատ մը
ունի՛ս, վրայ բերաւ Լուսիկի աղա:
— Պահողներուդ զէմ ուե՛ է՞ գանգատ մը չու-
նիմ: Իմ տառապանքը միմիայն սա բերդին պա-

րիսպն է... ա՛ն է որ աշխարհքը մթնցուցած է իմ
աչքիս... ա՛ն է որ ամբողջ կեանքիս զօրութիւնը
է...
— Եթէ պարիսպը չըլլար, պիտի ուզէի՞ր փախ-
չիլ:
— Վայրկեան մը չէի մնար, պարոն թիարանա-
պի՛տ:
— Ձէ՞ որ օրէնքը ոտնակոխ պիտի ըլլար ատան-
կով:
— Իրա՛ւ է... բայց օրէնքը չէ որ հոս բերաւ
զիս, այլ մարդկային կամայականութիւնը:
Լուսիկի աղա, առանց վերադառնալու մտիկ կը-
նէր թիապարտի մը խօսքերուն, որոնք դառն էին
ու տխուր:
— Ո՛չ ինձա՛, ես չեմ հաւատար որ դու իրաւե-
լու միտք ունենաս, առարկեց Լուսիկի աղա:
Վանական ժպտեցաւ... բայց այդ ժպիտը միմի-
ցաւ իր կերպարանքին վրայ, ինչպէս միմիայն
մը որ կիջնէ աղետաւոր վիճի մը վրայ:
Այդ պահուն ներս մտաւ տէրվիշը:
— Բարո՛վ, տէրվի՛շս, բարո՛վ... մրմնջեց Լուսի-
կի աղա անուշութեամբ մը: Ո՛ր մնացիք երկու
շարժե՛ք ի վեր: Կարօտեցողիք զիս:
Տէրվիշը, մէկէն ի մէկ յուզուած վիճակի մը մէջ,
չկրցաւ պատասխանել: Այլը Վանականին վրայ
նետեց... ու ամբողջ մարմնովը սարսաաց:
— Նստի՛ր, տէրվի՛շս, նկատել տուաւ Լուսիկի
աղա, ինչու համար զարմանքով մը կը նայիս:
(Շարունակելի)

Ապօնէիքի միջոցով պիտի
բեկխի կազմէ պետեղի մի կեան-
տեղեկիքի բեռն ունենայ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԲՈՒԹԻՅԻՅԵ

Թ Ի Ի Ք Ի Ա

Պատրիարք Օրմանեանըն Եր-
տըզտա արտանուպտէ, իսթիֆա-
սընը կերի արտըզտան տօլալը
Սթանպօլ Էրմէնիլէրինտէ իսթի-
լաֆ հասըլ օլմուշ : Պատրիարքըն
գաթիէն իսթիֆասընը վերուպտէ
պիր մանաստըրա չէքիլմէսինի Էր-
մէնիլէրին թալէպ իթմէքտէ օլ-
տըզը Սթանպօլտան Սեպտ. 4 թա-
րիխէ թաւնս պիտիբիլմիշ տիր :

— Բուժ Բաթրիգի պիւթիւն
Օրթօտօքս եպիսկոպոսարա ու-
մուժի պիր կոնդակ եօլլալուպ,
Ֆրանսըզ բաբասլարտան իտարէ
օլընան մէքթէպլէրէ գարշը Էմիր-
լէր վերմիշ, վէ օրթօտօքսլարա
օ՛ մէքթէպլէրէ Էվլաթ եօլլամա-
մալարընը թէնպի՛ իթմիշ տիր :
Իշպու Կոնդակլար պիւթիւն քիլի-
սէլէրտէ ալէնէն օգուժագ Էմիր իթ-
միշ իսէտէ, Պապը Ալինին պու-
էմրէ գարշը կէլմիշ օլտըզընը
Սթանպօլտան քէզա թաւնս պի-
տիբիլմիշ տիր :

Բաթրիգհանէտէն պու Էմիր Նէշլի
իթտիբէնլէրին Էֆէհարը Ֆրանսա-
տան սիւրիւլէն բուհպան շիրքէթ-
լէրին թիւրքիտա, պախուժու
Սթանպօլտա, Էսկի-Սեդպիա վէ
Ալպանիտա ելլէլմէլէրինի մէնն
իթմէքտէն իպարէթ տիր :

— Մէմուրլարա պիրէր ալըզ
էտտէմէք իշիւն պիւթիւն հիւքիւ-
մէթ սանտրգլարընը պօշալթտրգ-
տան սօնրա, չօզլարը աշըգտա
գալմըշ օլտըզը կիպի՛ տէվլէթին
միւթաճէլ իգթիգալարը իշիւն
տախի ագճէյէ Էշէտտի լիւզուժ
կէօրիւլտիկինտէն, կէօմրիւք ի-
րապարընա մուգապիլ իսթիգրազ
միւզէքէրէսինէ ելնիտէն պաշլա-
նըլմըշ տըր :

— Միթրօվիցատա (Ալպանիա)
Բուս գօնսուրսհանէսի թէսիս ի-
տիլմէսինէ Արնապուտարըն մու-
թալէֆէթ իթտիկինի պուճտան
Էվլէլ եազմըշտըզ : Գօնսուրսըն
մէքթիւր չէհիթէ կիրմէսինի մէնն
իտէճէքլէրի կիպի, գօվաս Էշեա-
լարը օրալա նազլ իթմէսինտէ Ար-
նապուտար անը Էօլտիւրմէյէ գալ-
զըշմըշլար, վէ նիհայէթ հիւքիւ-
մէթ գալմասը մուհաֆազա իտուպ
չէհիթտէն գաշըրմալա մէքպուր օլ-
մուշ տըր : Եանի անըն Միթրօվի-
ցատա գալմասը հիւքիւմէթէ թէհ
լիքիլ կէօրիւնմիւշ Սթանպօլ Բուս
Էլիսի պու վագաա իւզէրինէ Պա-
պը Ալիէ միւրաճաթլէ, հիւքիւ-
մէթին չու տէրէճէ գուվլէթսիլլի-
կինէ ինանմաղընը վէլազըմ կէ-
լէն թէտապիրի չէտիտէնին իճրա-
սընը իտտաա իթմիշ տիր :

— Իթալիանըն Պահրը Սէֆիտ
տօնանմասընը գօմանտանը ամի-
րալ Բալիւմպօ մուրտսսա Օսմա-
նիյէ նիշանը ալտըզտան մաստա
Սէլալիլգ տալ րնր Երտըզ միւ-
սօֆիւրհանէսինտէն թէմուշա իթ-
տիքտէն սօնրա, Սուլթանըն հու-
զուրնա չըգուպ, իթալիա գրալլը
թարաֆընտան հէտիլէլէր թազտիւմ
իթմիշ : պու հէտիլէլէր պիր գուշ
րէսիմլէրտէն իպարէթ իտի :

«Ամիրալ Բալիւմպօյա պիր հիւ-
քիւմտարա եազըշըր սուրէթտէ
Սթանպօլտա կէօսթէրիլէն ֆէվզէ-
լաւէ իգրաժ վէ թազիւմ Ղարապ
Թուրպուլուս մէսէլէսինտէն նաշի
տիր, Եանի Սուլթանըն իթա-
լիալըլարա եալթազլանմագտան
պաշապ պիր չարէսի գալմատըզընը
կէօսթէրիւր տէրլարալըր Էտըն : Ֆա-
գաթ ամիրալ Բալիւմպօտան մա-
տա՛ իթալիանըն վիքէլա րէիսի-
նէ, խարիճիյէ, հարպիյէ վէպահ-
րիյէ նազըրլարընա տախի Սուլ-
թան պիրէր գըլթա մուրտսսա Օս-
մանիէ նիշանլար իհտա իթմիշ օլ-
տըզըտէ սօնրա իշիտիլտի : Շիմտի
Էվրոքա ճէրիտէլէրի պու սօն պր-
լանթլը նիշանլարա նէ՛ տէլէճէք-
լէր : Թարապուլուս մէսէլէսինտէն
մաստա Ալպանիա մէսէլէսինտէ
տախի իթալիալը բարմաղը օյնա-
լօր, խրիսթիան Արնապուտարըն
գօմիթլէրի իթալիալը քէնտիլէ-
րինէ մէքճա իթթիլալ իթմիշլէր
տիր : պու խուսուս՝ զանն իտէրիկ
քի՛ նիշանլար վէրիլմէսինին ասըլ
սէպէպիլի պիր տէրէճէ իյգաս ի-
տէր :

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մաքէթոնիա մէքէլի գօմի-
թլէրին իտաբէլանէլէօի կէչէն
կիւն հիւքիւմէթտէն մէօհիւրլէն-
տիկի կիպի, քիաղըտար միւսա-
տէրէ օլուճուպ, կէօնա պիր թա-
գըմ Էվրազը մուզիլէ Էլէ կէչմիշ
տիր : Պու սէպէպլէ Ժէնէրալ Զօն
չէվտէն մաստա պիր թագըմ գօ-
միթէ ազալարը թուլթուլապ մէնֆի
կէօնտէրիլտիլէր :

Սարաֆօվ ֆըրգասընա մէնսուպ
օլանլարտան տախի պազըլարը
թէվզըֆ օլընտըլար : Սարաֆօվ
Էլէ կէչմէմիշ տիր :

— Շըգատա իճրա օլընաճազ
ային ու զիյնէթլէր իշիւն ֆիւ-
թրէնս հազըթլէրի Զարա վէ վիւ-
քէլաւընա տալթէթնամէլէր կէօն-
տէրմիշ տիր : Զարա վէքէպլէթէն
ամուճազատէսի Արշիտիւք Նիքօլա
Նիքօլայէվիլ կէլէճէք տիր : քէզա
բուս խարիճիյէ նազըրը Լամա
տօրֆ, Ժէնէրալ իկիտաթիվ վէ
սայիր Ժէնէրալար վէ նազըրլար
տալթէթէ իճապէթ իտէճէքլէր
տիր :

ՊՈԼԻԼԷՐ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻՉԼԷՐ

Իւլ սէնէ միթէմատիէն ճէնկ-
լէշտիքտէն սօնրա՛ նիհայէթ հէր
թարաֆտան իմատսըզ գալուպտէ

մաղուպ օլընան Պօնրլէր պու կիւն
ինկիլիզ թապալարըր սիլքիւնէ
կիրմիշ տիրլէր : Անլէր կիպի ճէ-
սուր վէ գահրօման պիր գալմա
Էվլէլտէն ճէսարէթ վէրուպտէ,
մուհարէպէ ֆէլաթլէթինէ սէվզէ
սէպէպ օլան Ալաշլար վէ Բուսլար
վ. գլթընտա իմատաա հէթիլճէք
եկրտէ, տօսթանէ պիր թէպասուլթ
տախի իթմէմիշ իքէն, պու կիւն
կէօնա Պօնրլէրին հայինէ աճըր
կիպի, ինկիլիզլէրէ գարշը ելնի
թէշվիգաթա պաշլալմըշ տըրլար :
Իշթէ պու թէշվիգաթ սէպէպի
իլէ Պօնրլէր պու կիւն իքի ֆըր-
գալա թագօթ մ օլրլարլար :

Պիր ֆըրգասըր ինկիլիզլէրէ խու-
սուլմէթ կէօսթէրմէքտէ տիր, վէ
տիկէրի ինկիլիզլէր իլէ տօսթանէ
կէչիւմէք իսթէլօր : Խուսուլմէթ
կէօսթէրէլէր եա ելնիտէն պիր
բահանա հազըրլանմագ վէ ետիտ
Աֆրիգատան չէքիլուպ կիթմէք
Էֆէքարընտա տըրլար : Տիկէր գր-
մը իսէ՛ ինկիլիզ տէվլէթինին հի-
մալէսի ալթընտա սուլհ ու ասա-
լիլէ եաշաճագ իսթէլուպ, Տէ
վէթ, Պօթա վէ Տէլարիէ նամ Ժէ-
նէրալար իլէ հէմէքէսար կէօ-
րիւնիլօրլար :

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Սէն-Վէնսան ատաւընըն ետնար
տաղը տախի իֆշալի հարէրէթ
իթմէքտէ օլուպ, Էհայինին տէհ-
չէթտէ պուլընտըզը Լօնտրատան
պիլտիրիլօր :

— Տէլլի քէլէկրաֆըն պէյանընա
պիւնաէն, Բուսիա պիր միլիար ֆր-
իսթիգրազ իտէճէք իմիշ Ֆրանսա
Պէլճիգա վէ Հօլանտա պանգալա-
րընտան :

— Սիւպիանըն իսթիգրազը Բա-
րիստէ իմգալանմըշ տըր :

— Բուս իմէրաթօրիցասը պիր
գաշ կիւնտէն պէրու խասթալան-
մըշ օլուպ, չու կիւնլէրտէ քէսպի
սըհհէթ իթմէքտէ տիր :

— Պիր վագըթտան պէրու Եու-
նանիտտանըն պազը թարաֆլարըն-
տա զէրզէլէ վուգու պուլմագտա
օլտըզը կիպի, բազար կիւնիւ տա-
խի Լարիցատա զէրզէլէ օլմուշ
տըր :

— Մըւըր Խտիվի իլէ Աճէմ
Շահը Բարիստէ մուհիպպանէ կէօ-
րիւշտիլէր : Շահ Էազընէն Մը-
սըրա կիթմէք վատ իթտի :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ

ՎԱՌՆԱ, 28 Օգոստոս	
ԶԱՆԻՐԷ	
ՊՈՒՂՏԱՅ	Ելնի մալլէր
Վալօն Լիպ. 57-58 հըթ. 8.70/9. -	
Արապա լիպ. 53-62 հըթ. 7.20/10.20	
ԱՐՔԱ,	
Վալօն 100 քիլօ 9.10/9.20	
Արապա 45-50 լիպ. հըթ. 5.20/5.80	
ԶԱՎՏԱՐ	
Վալօն 53 54 լիպ. 6.80/7. -	
Արապա 7. - /7.20	
ԲԱՐԻՑԱ, 100 քիլօ 19.20/19.30	
ՖԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիլօ 15. - /21. -	
Կիւնաէ 700-800 արապա վէ 25-30	
Վալօն կէլմէքտէ տիր :	

Վալօն մուամէլէսի ալթուշ ֆը-
րանքլէ, արապա կիւմիլլէ, Նար-
լէօն 21 ֆրանք :

ԲԱՄՈՒՔ

Վարնա մաղազալարընտա իրիք սա- թըլարը :	
Ինկիլիզ իրիկի Ն. 8-14	10.20
» » Ն. 18-24	12.20
Եկրի իրիկ Ն. 8-14	9.60
Աթըլմըշ բամուք հօղա	1.80
Բամպուկ ֆիլաթլարը Էրիքսէլլէք- տէ տիր :	

ՊԱԳԱՆԻՑԷ

Վարնա բիպասընտա պագգալիյէ մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, ալ- թուշ ֆրանք իլէ :	
ԳԱՀՎԷ	1.42/1.70
Շէֆէր Նէմցէ	52
» (Քէսմէ) սանտըզ	28.40
ԲԻՐԻՆՃ Ճարոն չուլալը եօգ -	-
» Ֆիլիպէ » 32. - /34. -	
» Ինկիլիզ » 26. -	
» Բիզօն » 47. -	
ԿԱԶ Սանաղըր	6.90
Զէթիւն ԵԱՂԸ քիլօ -	.80/-.95
ԵՈՒՄՈՒՐԹԱ 100 ատէտ 5.20/5.40	
ԳՈՒՐՈՒ ԻԻԶԻՄ	- .40

ՍԱՐԱՆԻՑԷ

Նարուլէն 20.40 ֆրանք	
Օսմ. լիբասը 22.80 ալթուշ ֆրանք	

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ներկայիւ կը յայտարարենք, որ
Շուժլարի Ազգ. վարժարաններու
յառաջիկայ տարիշրջանի ուսուցիչ-
ները արդէն վարձուած են, որոնք
հետեւեալներն են՝

Պր. Ալան	Տօնիկեան
» Համբարձում Գրիգորեան	
» Սահակ	Յովհաննէսեան
Օր. Մանիկ	Յակոբեան
Տկ. Բ.	Բէնէվա
Ուրիշ ուսուցիչ համար բաց տեղ չկայ, այնպէս որ վերագրեալ ու- սուցիչներէն զատ, եթէ ուրիշ ու- սուցիչ պաշտօնի կոչուի, այժմէն կը յայտարարենք որ, նոր գալիք ուսուցիչներու համար որ և է պա- տասխանատու թիւն յանձն չպիտի առնենք, քանի որ վարժարանն- բու պիտեմէն գոցողը Թաղապա- նութիւնն է : Ուստի այժմէն պաշ- տօնապէս կը յայտարարենք Պատ. ուսուցիչներու, որպէս զի Շուժլա գալէ առաջ ինկատի ունենան այս կէտը :	

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ
Շուժլարի
Ատենապետ Ատենապետ
Մ. Համի Սէֆիանեան Մ. Պաղտատ
(Կնիք)
Շուժլէն, 22 Օգոստոս

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Աղջկանց կրթարանն իր 7րդ
տարիշրջանը կը սկսի յառաջիկայ
Սիպտ. 2/15 ին երկուշաբթի օրը :
Ընդունելութիւնք և մանուկ տե-
սակցութիւնք կը կատարուին ամէն
օր Ժամը 9-12, հին Գաղարմային
գիմնազի :

Տնօրէն
Աղջկանց կրթարանի
Պ. Ճիճէրճեան
Վառնա, 26 Օգոստոս

Оповорникъ Н. Драгулевъ
Меч. на Хр. Н. Войниковъ—Варна